

זהו לוויין דו-סימלני. המשרד מן החלל החיצון את בשורת החלל הפנימי: ממשלת אחרות לאומית.

התגובה הראשונה של כל ישראלי, ביום שיגור הלוויין אופק 1, היתה גאווה. התגובה השנייה של רבים היתה ספי קניית יותר.

מה פתאום? למה עכשיו? בעיקבות בן-גוריון. חירות של 1961 שיגר רויד בן-גוריון את הטיל ג'וביט 1. הוא הצטלם בעת השיגור, בחברת סגן שר הביטחון שימרון פרס, ראש הקבוצה שתמכה בו בפשת'ל-בון.

זה היה תרגיל שקוף לגמרי. בן-גוריון היה נתון או בצרות. במשך השנה שלפני כן סערה הארץ סביב פרשת-לבון, ודעת-הקהל הנאורה תמכה כמעט כולה בפניחם לבון, יריבו. בן-גוריון חשש מפני מפלה מכאיבה בבחירות. הוא שיגר את הטיל.

ערב בחירות 1988 המצב שונה לגמרי. במדינה שולטת ממשלת-אחרות-לאומית. כל הישג ממלכתי יירשם ליד כות שתי המפלגות הגדולות גם יחד. בעוד שבשביט 1 נועד לעזור למיפ"ל גת-שילטון נגד כל יריבותיה, הרי אופק 1 לא יועיל למיפלגה אחת נגד יריבתה. הוא עוזר לשתי היריבות גם יחד.

פיענוח האותות. אם בכל זאת נשלח הטיל ערב הבחירות — כלי שום סיבה סבירה אחרת לשיגור הלוויין דווקא בשעה זו — הרי יש בכך רמז לבאות.

זהו טיל של ממשלת-האחרות-הלאומית, והוא בא לעזור לשני הגושים כאחד. מבחינה זו הוא רומה לכלכלת-הבחירות של משה ניסים (אינפלציה נמוכה, תוך הריסת המשק היצרני), שגם היא נועדה להרים את המוראל הלאומי לטובת שתי המפלגות הגדויות גם יחד. שתיהן טוענות לבעלות על הפאטנט של הוררת האינפלציה.

המסקנה הנובעת מתרגילים אלה: ממשלת-האחרות-הלאומית תמשיך ל-

* מיפלתו של בן-גוריון, מפא"י, ירדה באותן בחירות מ-38.2% (1959) ל-34.7% (1961).

עושים שרירים!

ולראייה: כל מנהיגי ישראל הכריזו על כך.

איש אינו יודע כמה עלה הלוויין באמת. ההערכות נעות בין 200 מיליון ל-1000 מיליון דולר.

ברור לגמרי ששום ממשלה בישראל לא היתה מקצה משאבים כאלה לפרוייקט כזה, אלמלא היה לו היבט ביטחוני מובהק.

כך ראה זאת גם העולם. כמעט כל כלי-התיקשורת הזרים ראו בשיגור ארץ פן ו שלב לקראת שיגור לוויין-יריגול ישראליים, לפיקוח על המתרחש במרחב כולו.

רק ביטחון. בכך יש גם תשובה לשאלה, שנשאלה השבוע בישראל בגירסות רבות: איך זה מסוגלת ישראל להשיג הישג מדעי כה בולט, כאשר אינה מסוגלת לשמור על אספקת-מים נקייה מנגיפים קטלניים, אינה מסוגלת לקיים מערכת-טלפון ראויה למדינה מודרנית, ועוסקת בשטויות כמו הפל-

תפקד (עד כמה שהיא מתפקדת) גם אחרי הבחירות.

זהו הלקח הנובע גם מכל סקרי רעת-הקהל עד כה, מכיוון שאינם מעניקים אף לאחד משני הגושים רוב ציב. הלוויין מסתובב בחלל ומשגר אר-תות. אפשר לתרגם את האותות לשפת-הבחירות: אחרות-לאומית-אחרות-לאומית-אחרות-לאומית.

החלל אל האופק

היונים בירכו דווקא על הפוטנציאל הצבאי של הלוויין. זהו פארארוכס. שיש בו הגיון.

אופק 1 הוא לוויין למטרות-שלום.

גת ספורטאים ביום-הכיפורים (ראה הודו)?

התשובה: ישראל מסוגלת להשיג הישגים מפוארים כאשר זה נוגע לכי-טחון. אין היא מסוגלת לכך כמעט בכל תחום אחר.

הדבר נובע מן הפסיכולוגיה הלא-מית (שואה פלוס), מן המצב הביטחוני ומן המציאות הכלכלית.

צרכן יחיד. ישראל היא מדינה קטנה, שיש לה צרכים קטנים. השוק המקומי, שהוא הבסיס לכל תעשייה בריאה, קטן מכדי לשמש תשתית לתעשייה רצינית.

רק בתחום אחד יש לישראל שוק וצרכים של מדינה גדולה: הביטחון. צה"ל הוא צבא של מדינה גדולה, ומוקד צבים לו משאבים של מדינה גדולה. הוא הצרכן הרציני היחיד במדינה.

משום כך, כאשר מתעורר פרוייקט שיש לו היבט ביטחוני ברור, יש צרכי-נים ויש שוק. יש גם משאבים — כסף, כוח-אדם, ידע מדעי ומוטיוויציה חזקה. **קונסנזוס.** לא היו קולות רבים שהושמעו השבוע, גם אחרי הקלעים, נגד פרוייקט זה.

יש לכך סיבה, המהווה את אחד הפארארוכסים של המציאות הישראלית: דווקא היונים הם בעד חיזוק הכושר הצבאי.

ההגיון שמאחורי הפארארוכס: מי שמוכן לחזור לגבולות מאי 1967, לוקח בחשבון כי צורכי-הביטחון של מדינת-הקוריהוק ישתנו. בהיעדר "ער מק אסטראטגי" דרושה מערכת-אחי-ראה יעילה ובטוחה, המסוגלת להתריע בעוד מועד מפני התקרבות כוחות עוינים לירדן ולמדינת-סיני. הוא זקוק גם לכוח-מחץ צבאי, המסוגל במיקרה כזה לפתוח במילחמת-בזק מונעת.

לכן בירכו השבוע דווקא היונים על שיגור אופק 1. השיגור מרמז על היכולת לשגר בבוא העת לוויין מודיעין יעיל, וגם על היכולת לשגר טילי קרקע-קרקע למרחקים גדולים. ואילו הניצים בירכו על כך באופן

עות ספורטיבית, בהשראת האולימפיאדה.

המרזן נקבע לשעת חצות במוצאי יום-הכיפורים. המוזיק היה אחר מקצרי-נייהכנסת. המתחרים היו הנציגים של חמש רשימות, שניהלו ביניהם לבין עצמן קרב מכריע על כיבוש שלוש האותיות שנותרו באלף-בית העברי: ו', ק', ט'.

כמעט כל אותיות האלף-בית תפרי-סות עליידי המיפלגות הקיימות. אחד דות מהן תפסו שתיים, שלוש אותיות. על האותיות הנותרות נערך המרוץ. על פי החוק, כל הקורם זוכה, ולו הבחירה הראשונה.

כבר בשעות אחר-הצהריים של יום-הכיפורים הגיעו ראשוני המתמודדים למחסום שבפתיחי המישכן. ראשון הגיע נציג צומח. אחריו בא רמי שכה, נציג מולדת. אחריהם הגיעו, טיפין-טיפין, גם נציגי הכוח השקט, רשימת הניח-לאים ומפ"ם.

חמשת המתמודדים לא ידעו על ההפתעה שהכין להם קצין-הכנסת. הוא הודיע להם שבדיק בחצות תיערך תחרות-ריצה למרחקים קצרים בין חמשת הנציגים. זה שיגעו ראשון לשער-פלומבו, בכניסה לרחבת-המישכן, יזכה להיכנס ראשון ולהציג את רשימתו לפני ועדת-הבחירות ביום-הלמחרת.

הכנות קצרות, והמרזן הונק. ראי שון הגיע נציג צומח, שני נציג מולדת, ושלישי נציג הגימלאים, אלדד גת בן-ה39. המרוץ לאותיות עבר את שלב המוקדמות.

עתה הגיע שלב הגמר, אחרי ויכוח נוקב עם שופטי-התחרות, שלדעתם נהג במשוא-פנים.

ביום החמישי, בשעה 9 בבוקר, התחיל המיקצה הראשון בריצת-הגמר. הפעם היה הסיפור שונה לגמרי. חסר-עניין, חסר-מעוף, ללא תחרות אמיתית, כמתחייב מתחרות-ספורט אולימפית.

שבי' נא. מי שכוד-הכנסת היה כמ עט ריק מאדם. הכל נראה כל-כך שקט ומשמעם.

55 רשימות ביקשו טופסי-הגשה

מנסים ונכשלים

בשש מערכות-הבחירות האחרונות היו תנודות גדולות במספר הרשימות שהוגשו:

הכנסת	השנה	רשימות שהוגשו	עברו את אחוז החסימה	נכשלו
6	1965	17	13	4
7	1969	16	13	3
8	1973	21	10	11
9	1977	22	13	9
10	1981	31	10	21
11	1984	26	15	11

הקפיצה הגדולה בשנת 1981 באה אחרי הצלחתה הגדולה של ד"ש ב-1977. אחרי כישלונן של 21 רשימות, ירד המיספר במיקצת ב-1984.

מוועדת-הבחירות המרכזית. היה ברור שלא כל הרשימות אכן יוגשו. תמיד יש כמה אנשים המשתעשעים, במשך זמן קצר, ברעיון שיתמודדו בבחירות. כשי מגיעה שעת-האמת רובם פורשים.

ביום הראשון — מבין היומיים המיועדים להגשת רשימות המיפלגות — הגיעו 11 בלבד. זה היום שבו באות בררר כלל המיפלגות החרשות להיר-שם.

כל רשימה חדשה המבקשת להתמודד בבחירות לכנסת, חייבת להביא רשימה של 1500 חתימות של תומכים, יחד עם רשימת המועמדים מטעמה לכנסת 12,600 שקל. מסתבר שלא כל מי שביקש להציג מועמדות ידע את כל הדרושות. אבל בספורט, כמו בספרט, חשוכה ההשתתפות, לא הניצחון. חשוב להפגין נוכחות, לאו דווקא להתמודד באמת.

כמה דקות לפני השעה 10 הגיע ח"כ רפאל איתן מרשימת צומח לחדר שבו ישבה הוועדה, בראשות השופט אליעזר גולדברג. הוא ביקש לקבל את האות פ'.

אינסטינקטיבי, כרפלקס מכני על כל הישג לאומי, בלי קשר למחיר. כך נוצרה אחרות-דיעות נדירה.

בחירות המרוץ אל האות

פנעם בארבע שנים נערך מרוץ התימהונים רבים יוצאים לדרך מעטים מגיעים לקו הזינוק. כמעט איש לא יגיע לקו הסיום.

יוסי עיזרוד

מרוץ המיפלגות לכנסת קיבל משמך

מועמד ויקטור תייר (עמק) נלריה כמו רפובליקת-בנוח

מועמד רפאל איתן (צומח) עי כמו ארץ-ישראל

צילום: העולם הזה